

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

ONOR. MHALLEF

JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D. LL.M. (IMLI)

Seduta ta' Nhar il-Hamis 20 ta' Lulju 2017

Kawza Numru: 1

Rikors Revoka Numru: 544/2017 JPG

Fl-atti tal-mandat ta' sekwestru

611/2017, fl-ismijiet:

Ultralux Furniture Ltd (C35877)

VS

Sembri Infrastructures Ltd (C17388)

Il-Qorti,

Rat ir-rikors datat 16 ta' Gunju 2017, ta' Sembri Infrastructures Ltd, li jaqra hekk;

1. *Illi permezz ta' digriet moghti minn din l-Onorabbi Qorti fl-20 ta' April, 2017 gie ordnat il-hrug ta' mandat ta' sekwestru kawtelatorju fuq talba tal-atrici Ultralux Furniture Ltd (C35899) kontra s-socjeta' esponenti ghas-somma ta' mijha u hamsa u sebghin elf Ewro (€175,000).*
2. *Illi l-esponenti ser turi, permezz ta' dan ir-rikors illi :*
 - a. *Is-socjeta' sekwestranti m'ghandhiex id-dritt prima facie ghas-somma li tixtieq tikkawtela;*
 - b. *Fi kwalsiasi kaz u minghajr pregudizzju, is-socjeta' sekwestranti għandha fi kwalsiasi kaz tesercita' d-dritt tagħha ghall-iskopijiet intizi mill-ligi u mhux għal*

skopijiet ohra. Fil-kaz odjern, kemm l-esponenti kif ukoll is-socjeta' sekwestranti huma assigurati minn socjetajiet reputabbli ta' assikurazzjoni;

- c. *Fi kwalsiasi kaz u dejjem minghajr pregudizzju, is-somma kawtelata permezz tal-mandat ta' sekwestru surreferit hija wahda esagerata u minghajr bazi fil-ligi.*
 - d. *Ghalhekk il-mandat fl-ismijiet premessi mhuwiex gustifikat skond il-ligi u ghaldaqstant għandu jitnehha.*
 - e. *L-effetti tal-mandat odjern effettivament frizaw il-kontijiet tal-esponenti bir-rizultat illi f'kaz li l-istess mandat ma jigix imnehhi, hija ser issofri danni sostanzjali pendenti l-ezitu tal-kawza u għalhekk is-socjeta' sekwestranti għandha tati garanzija xierqa biex tagħmel tajjeb għad-danni kkawzati lill-esponenti bl-istess mandat.*
3. *Illi jigi rilevat illi l-akkadut li fuqu qieghda tibbaza l-pretensjoni tagħha s-socjeta' sekwestranti Ultralux Furniture Ltd ('Ultralux') sehh biss ftit ta' xhur ilu, u cioe fl-ahhar ta' Jannar tas-sena 2017. L-akkadut sehh meta l-esponenti kienet qieghda tagħmel xogħolijiet fil-vicinanzi, inkluz fuq rampa adjacenti ghall-propjeta' ta' Ultralux. Madanakollu, anke fuq bazi prima facie huwa car u manifest il-fatt illi l-esponenti ma tista' qatt tinzamm responsabbli għad-dannu allegatament soffert mis-sekwestranti. Dan jirrizulta bic-car kif ser jigi spejgħat hawn taht.*
4. *Illi permezz tar-rikors guramentat tas-sekwestranti li gie presentat kontestwalment mal-mandat odjern, Ultralux tallega illi waqt li l-esponenti kienet qieghda tesegwixxi xogħol fuq rampa li tagħti ghall-propjeta' tagħha, hija halliet dik ir-rampa mingħajr konkos bil-konsegwenza li dahal ilma fil-propjeta' ta' Ultralux u fuq dan il-bazi l-istess Ultralux tallega illi hija sofriet hsarat.*
5. *Illi s-sekwestranti qieghda tibbaza l-pretensjoni tagħha fuq il-fatt illi dahal ilma fil-propjeta' tagħha. L-allegazzjoni da parti tal-attrici hija illi l-fond in kwistjoni għereq u huwa sofra d-danni relativi konsegwenza tax-xogħol li kienet qieghda tesegwixxi l-esponenti. Madanakollu huwa car u manifest illi l-binja propjeta' ta' Ultralux ma kellhiex il-prekawzjonijiet bazici biex tilqa' kontra d-dħul tal-ilma.*

Filfatt, minkejja l-fatt li l-istess propjeta' hija effettivament basement, il-binja la kellha tikhil u lanqas membrane kif titlob is-sengha u l-arti.

6. Illi meta l-esponenti skavat parti zghira hdejn il-binja, Ultralux inkarigat terz sabiex jaghti l-membrane fuq dik il-parti li kienet mikxufa. Madanakollu, tali xogholijiet mit-terz saru biss fuq parti zghira mill-binja. Mill-bqija kollox baqa' kif dejjem kien. Dan jirrizulta bic-car sahansitra mir-ritratti mehuda fitit qabel l-incident, u li qieghdin jigu hawn annessi u mmarkati Dok A.
7. Illi mal-parametru tal-binja hemm gandott (li ma kellu xejn x'jaqsam max-xogholijiet tal-esponenti u lanqas ma gie skavat minnhom). Huwa evidenti illi l-ilma ingabar f'tali gandott u skula fil-binja mill-genb tal-binja li ma kellux ilquugh kontra l-ilma kif gia inghad.
8. Illi filfatt tant huwa minnu li l-istess Ultralux minn dejjem kienet taf ben tajjeb illi kien jidhol l-ilma fil-propjeta' tagħha, li hija kellha diversi pompi tal-ilma intizi sabiex jitfghu l-ilma li kien li jiskula fil-propjeta' 'il barra.
9. Illi fis-sitwazzjoni, seta' jigi facilment pervedut il-fatt illi l-binja kif kienet ma setghetx tilqa' kontra l-ilma. Ma għandux ikun kontrovers il-fatt illi l-propjetarju tal-fond huwa responsabqli sabiex jaccerta ruhu illi l-istess fond jinżamm fi stat tajjeb u sabiex jiehu dawk il-prekawżjonijiet kollha mitluba skond is-sengha u l-arti sabiex jigu evitati hsarat lill-istess fond. Huwa naturali illi f'kaz li l-propjetarju jonqos milli jagħmel dan, huwa jkun responsabqli ghall-hsarat sofferti minnu stess.
10. Illi jirrizulta anki fuq livell prima facie illi fīc-cirkostanzi s-socjeta' esponenti ma' tista' qatt tinxamm responsabqli ghall-hsarat allegati mis-sekwestranti.
11. Illi dan huwa car u manifest.
12. Illi fi kwalsiasi kaz u mingħajr pregudizzju għas-suespost, fil-kaz odjern, is-socjeta' sekwestranti taf ben tajjeb illi kemm hi u kif ukoll l-esponenti huma koperti b'poloz validi ta' assigurazzjoni minn kumpanniji ta' assigurazzjoni reputabbli.

13. Illi filfatt meta gie intavolat il-mandat odjern u l-kawza relativi, il-partijiet kien lkoll ghadhom fl-istadju illi jiddiskutu mas-socjetajiet tal-assigurazzjoni. Dan ukoll tenut kont tal-fatt illi l-akkadut relattiv sehh relativament ricentement.
14. Gie ritentut ripetutament mill-Qrati tagħna illi l-mandati kawtelatorji għandhom skop preciz u jridu jintuzaw biss biex jigu salvaguardati l-interessi ta' min jitlob il-hrug tagħhom, u mhux, per ezempju, biex jagħmlu pressjoni fuq u biex jissikkaw il-pretiz debitur. Lanqas ma jistgħu jintuzaw bhala arma f'xi pika jew bi hsieb malizjuz iehor.
15. Ghalkemm Kreditur għandu dritt li jitlob il-hrug ta' kull mandat permess bil-ligi, pero, bhal kull dritt iehor, għandu jezercita dan id-dritt bil-qies. Kreditur ma jistgħax jabbuza mid-dritt tieghu semplicelement ghax f'mohhu jezisti kreditu u jitlob il-hrug tal-mandat. Anzi, il-kreditur għandu jikkontrolla l-effetti tagħhom hu stess u jekk nara li hu kopert aktar milli hu mehtieg, għandu jirregola ruhu u jitlob hu stess it-naqqis jew thassir ta' xi mandat partikolari. Il-mandati ma għandhomx jintuzaw bhala magna ta' estorsjoni, izda bid-debita prudenza, u l-abbuż jista' u għandu, jigi sanżjonat bl-impozizzjoni ta' penali (Ara "Josephine Sammut vs Emanuel Sammut et", PA/TM, 3 ta'Lulju 2003).
16. Illi fil-kaz odjern, huwa car illi l-mandat odjern ma kienx necessarju sabiex jigu kkawtelati l-pretensjonijiet tas-socjeta' Ultralux stante l-fatt illi l-kumpanniji ta' assigurazzjoni in kwistjoni huma kumpanniji ta' reputazzjoni tajba u li wieħed ragionevolment jistenna illi jonoraw il-poloz relattivi u jħallsu d-danni skond l-istess f'kaz ta' kundanna mill-Qrati nostrani. Huwa diffiċli wieħed jifhem, fil-kuntest ta' sitwazzjoni fejn kuntrattur huwa kopert b'polza valida tal-assigurazzjoni, xi htiega realistika kien hemm sabiex jinhareg il-mandat odjern.
17. Illi ladarba s-socjeta' attrici ma tissodisfax, almenu fi grad prima facie, kif titlob il-ligi, illi l-ammont minnha reklamat huwa gustifikabbli, isegwi ili l-mandat odejrn għandu jitneħha. Di piu jirrizulta bic-car illi filfatt l-unika raguni ghafnejn ittieħed il-mandat kien biss sabiex jesercita' pressjoni fuq l-esponenti.

18. Illi fì kwaliasi kaz u minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-pretensjoni ta' Ultralux kif kwantifikata fil-mandat odjern, hija wahda ghal kollox esagerata u minghajr bazi. Dan jirrizulta bl-aktar mod palez mil-Loss Adjusters Report ipprezentata mill-kumpanija assikuratrici Mapfre Middlesea plc, ezibita bhala dokument MMS2 mar-risposta guramentata tal-istess kumpannija assikuratrici. Minn dan ir-rapport jirrizulta li l-claim maghmula kienet fl-ammont ta' €125,521 u cioe €50,000 anqas mill-ammont mitlub permezz tal-mandat odjern. Di piu il-Loss adjuster ikkalkola li d-dannu soffert ma setghax jeccedi l-ammont ta' €61,000 u dan ghar-ragunijiet dettaljati kontenuti fir-rapport tal-Loss Adjuster, kopja ta' liema qieghda tigi hawn annessa u mmarkata Dok B.
19. Jigifieri filwaqt li hemm prova prima facie li d-dannu ma għandux jeccedi s-somma ta' €61,000 l-istess rikorrent ipprezenta mandat ta' sekwestru fl-ammont ta' €175,000 u cioe €110,000 aktar minn dak li jista jkollu claim potenzjali ghaliha.
20. Illi huwa evidenti f'dan kollu li l-ammont mitlub huwa eccessiv u mhux prima facie gustifikat. Jidher li l-attur ipprezenta l-mandat wara li sar ir-rapport tal-loss adjuster u kwindi għandu jaf li t-talba tieghu mhux biss hija eccezziva izda lanqas ma hi sorretta minn provi reali u li l-mandat inhareg frivolosament. Dan ifisser li l-mandat inhareg in mala fede u hemm ragunijiet serji u gravi li jirrikjedu li l-mndat jigi revokat jew ghall-inqas ridott ghall-ammont in kwistjoni.
21. Illi għalhekk, is-socjeta' esponenti tissottometti bir-rispett li abbazi tal-artikolu 836(1)(b)(d) u (f) tal-Kap 12, l-esponenti għandha d-dritt li titlob li din il-Qorti joghgħobha thassar u tirrevoka l-mandat fl-ismijiet premessi.
22. Illi di piu u dejjem minghajr pregudizzju għas-suespost, il-mandat ta' sekwestru odjern kelli l-effett li jiffriza il-kontijiet tal-esponenti sal-ammont ta' €175,000. Dawn huma flejjes li l-esponenti tuza fil-kors tan-negożju tagħha u li għandha bzonn fin-negożju tagħha ta'kuljum.
23. Biex tkun tista tkompli topera l-esponenti ser ikollha tottjeni ammont korrispondenti ghall-ammont iffrizat mill-bank bhala self. Huwa ovvju li dan ser

jikkomporta spejjez u imghaxijiet addizjonali li ser ikollhom jithallsu mill-esponenti. Dan is-self ikollu isir anke jekk tinghata garanzija mis-sekwestrata u dan għaliex ovvjament il-bank ikun irid li l-somma garantita minnu tkun koperta b'assi li jagħmlu tajjeb.

24. Illi jekk wieħed jikkunsidra rata ta' 6% dan ikum ifisser li kull sena l-esponenti ser tkun qed titlef is-somma ta' €10,500. Tul medda ta' tminn snin (zmien li wieħed jista jassumi li din il-kawza tista ddum biex tinqata definitivament bl-appell) din is-somma titla għal €84,000. Is-somma ta' €84,000 hija għalhekk dannu li wieħed ragjonevolment għandu jikkonsidra li ser tkun sofferta mis-sekwestrata tul il-kors tal-kawza.
25. Illi l-esponenti għalhekk, bil-mandat in kwistjoni, qiegħed isofri danni, liema danni huma minimamanet kwantifikabbli fis-somma ta' €10,500 għal kull sena li l-mandat jibqa in vigore.
26. Illi l-esponenti għalhekk tħid li hemm raguni tajba sabiex din l-Onorabbli tiffissa garanzija xierqa biex tagħmel tajjeb għal dawk id-danni li l-esponent ser isoffri kagħun tal-mandat, liema danni jirrizultaw anke mad-daqqha ta'ghajnej minn dan ir-rikors. U fil-fatt l-esponenti ipprezentat kontro talba fil-kawza fl-ismijiet premessi fejn talbet il-likwidazzjoni u il-kundanna tas-sekwestranti Ultralux Furniture Limited għad-danni naxxenti mill-hrug tal-mandat ta' sekwestru.
27. Għalhekk jokkoru l-elementi kollha sabiex din l-Onorabbli Qorti tiffissa garanzija xierqa a tenur tal-artikolu 838A tal-Kap.12.

Għaldaqstant l-esponent jitlob bir-rispett li din l-Onorabbli Qorti jogħgħobha għar-ragunijiet premessi u dawk li jistgħu jirrizultaw waqt is-smiegh:

1. *Thassar u tirrevoka in toto jew parżjalment il-mandat ta' sekwestru kawtelatorju fl-ismijiet premessi u dan ai termini tal-artikolu 836(1)(b), (d) u (f) tal-Kap 12;*
2. *Fi kwalsiasi u mingħajr pregudizzju ghall-ewwel talba, a tenur tal-artikolu 838A tal-Kap 12, tiffissa garanzija xierqa biex tagħmel tajjeb għad-danni sofferti mill-*

intimati kagun tal-mandat ta' sekwestru premess u tordna t-thassir tal-mandat f'kaz li l-garanzija imsemmija ma tinghatax fit-terminu qasir u perentorju li din l-Onorabbli Qorti joghgobha tiffissa ghal dan l-iskop

3. *Bl-ispejjez kontra is-sekwestranti.*

Rat illi l-atti tar-rikors promotur, d-digriet u l-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat in-nota, datata 4 ta' Lulju 2017 ta' Ultralux Furniture Limited (C35877), b'risposta għar-rikors imressaq mis-soċjetà sekwestrata fis-16 ta' Ĝunju 2017, vide fol 22 et seq, li taqra hekk;

1. *Fir-rikors tagħha, is-soċjetà sekwestrata tiddikjara illi t-talbiet tagħha qegħdin isiru abbażi tal-artikoli 836 (1)(b), (d), u (f) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta. Titlob ukoll illi din il-Qorti tiffissa garanzija għal xi allegati danni illi hija qed tgħid li sofriet minħabba l-ħruġ tal-mandat ta' sekwestru li qegħda tikkontesta permezz ta' dan ir-rikors.*
2. *Fir-rikors tagħha, is-soċjetà eżekutata għażlet illi ma tindirizzax sekwenjalment l-artikoli abbażi liema qiegħda ssir it-talba, iżda minflok, indikat numru ta' "raġunijiet" (fit-tieni paragrafu tar-rikors) u mxiet magħhom. Imbagħad fl-aħħar tar-rikors, għamlet riferenza għas-subinciżi (b), (d) u (f) tal-artikolu 836 (1), presubilment, għaliex tqis hi illi l-argumenti minnha magħmulu fil-korp tar-rikors possibilment jirrijentraw fir-raġunijiet mogħtija mil-ligi. Is-soċjetà sekwestranti sejra timxi bl-istess sekwenza.*

L-Inkluzjoni ta' Mapfre Middlesea plc

3. *Bħala punt preliminari proċedurali, jingħad illi r-rikors odjern sejjer jinstema f'din il-Qorti bħala l-istess Qorti li qiegħda titratta l-kawża principali (ai termini tal-artikolu 836 (1)). Minkejja dan, parti mill-partijiet fil-kawża tkalliet barra, cioè is-soċjetà Mapfre Middlesea plc. Din l-Onorabbli Qorti jeħtieg tikkunsidra jekk ikunx opportun illi ssir id-debita*

korrezzjoni biex tiġi inkluža din is-socjetà u tagħmel l-argumenti tagħha għal kull interess li jista'jkollha.

Il-Fatti

4. *L-ewwel nett, tajjeb li jingħad illi id-danni reklamati mis-socjetà eżekutanti twieldu mill-fatt illi fix-xahar ta' Jannar tas-sena elfejn u sbatax, kien qiegħed isir xogħol ta' skavar ma' ġenb il-fabbrika tas-socjetà eżekutanti, ossia il-fabbrika numru 125, fiz-zona Industrijali, f'Hal Luqa. Dan ix-xogħol kien qiegħed isir minn Schembri Infrastructures Limited għan-nom tal-Malta Industrial Parks Ltd., li hija l-entità governattiva li tieħu ħsieb u tamministra z-zoni industrijali f'Malta. Fix-xahar indikat, kienet qed issir triq ma' ġenb il-fabbrika tas-socjetà eżekutanti. Fost ix-xogħolijiet sar xogħol ta' skavar fir-rampa li twassal għal gewwa l-fabbrika tal-istess eżekutanti. Fil-fatt, ix-xogħol ta' skavar fir-rampa indikata, kien tlesta u r-rampa ġiet invellata bit-torba u preparata sabiex tingħata l-konkos, iżda liema konkos qatt ma ingħata. Tort ta' dan in-nuqqas, wara li għamlet xita, ġew ikkawżati numru ta' danni fil-fabbrika tas-socjetà eżekutanti. Il-fatti huma rakkontati aħjar fir-rikors ġuramentat preżentat mill-eżekutanti fir-rikors ġuramentat tagħhom. Naturalment, l-esponenti ressqu l-mandat odjern biex jikkawtelaw ruħhom versu d-danni minnhom pretiżi.*

Il-Prima Facie¹

5. *Dwar it-talba għar-revoka, jibda biex jingħad illi minn qari tar-rikors odjern, wieħed faciċlment jasal biex jifhem illi din l-Onorabbi Qorti qegħda prattikament tiġi mitluba mis-socjetà sekwestrata sabiex tagħmel indagħini dettaljata u komprensiva tal-kwistjoni bejn il-partijiet li tat lok għad-danni reklamat fil-kawża, u tiddeċiedi b'mod sommarju b'għiljottina il-meritu shiħ tal-kawża miġjuba quddiemha f'dan l-istadju bikri – kawża li altrimenti tirrikjedi ghadd sostanzjali ta' provi, periti tekniċi, u kunsiderazzjonijiet*

¹ Din ir-raġuni enumerata bħala (a) fir-rikors tas-sekwestrati.

dettaljati ferm, appartì naturalment il-kontroeżamijiet meħtieġa dwar l-allegazzjonijiet miġjuba u d-dokumenti preżentati.

6. *Indagini ta' din ix-xorta l-Qorti hija prekluża milli tagħmilha f'talba għar-revoka ta' mandat. L-uniku eżami li tagħmel il-Qorti f'din l-istanza huwa dak biss ta' prima facie, għaliex id-dettalji tal-meritu b'mod shiħi jistgħu biss jiġu investigati fil-kawża propja wara li sseħħi id-debita procedura. Din il-proċedura partikolari hija waħda purament preliminari, mgħobbija b'limitazzjonijiet legali sinnifikanti li jħallu lill-Qorti (kemm hija stess, jew ħaddieħor) libera illi ġaladárba mbagħad tisma' l-provi fid-dettall u tīgi segwita il-proċedura shiħha, tiddeċiedi il-vertenza din id-darba mhux sommarjament, imma bid-dettalji, bil-formalitajiet u bis-solennità mistennija mil-liġi. Ara dwar dan: **James Alexander Cook et vs Erdin Hartoka et (17 ta` Marzu 2014 (JPB)).***²
7. *Tabilhaqq, il-Qrati tagħna tennew ħafna drabi illi "(l)-istħarrig fil-meritu ma jagħmilx bicca mill-kriterji li fuqhom hija (il-Qorti) ssejjes il-konsiderazzjonijiet tagħha fî procedura bħal din: biex il-Qorti tista' tqis jekk hijiex mistħoqqa jew le, il-pretensjoni tar-ragonevolezza li l-mandat kawtelatorju jinżamm fis-sehh trid tirrizulta mingħajr ma ssir indagni fil-meritu."*³ *Qalet tajjeb il-Qorti Ċivili, Prim 'Awla meta tenniet illi:*

Illi għal dak li jirrigwarda l-konsiderazzjonijiet ta' dritt ta' min iżomm quddiem għajnejh li, kif ingħad bosta drabi fî proceduri bħal dawn, l-istħarrig li għandha tagħmel il-Qorti huwa biss wieħed prima facie u dan għaliex il-meritu jmissu jiġi mistħarreg fil-kawża propria bejn il-partijiet, liema kawża għadha trid tibda tinstama'.

² Ara wkoll per eżempju, *Joseph Camilleri et vs Anthony Govè et* (10 ta` Mejju 2001); *P.J. Sutters Company Limited vs Concept Limited* (10 ta' Mejju 2001); *Visa Investments Ltd vs Blye Engineering Co. Ltd* (7 ta' Frar 2001); *L-Avukat Dottor Tonio Fenech noe et vs L-Avukat Dottor Patrick Spiteri et noe et* (3 ta' Awwissu, 2001); *Josephine Sammut vs Emanuel Sammut et* (29 ta' Novembru, 2001 (RCP)); *Ryan John Farrugia vs Olive Garden Investment Limited et* (3 ta' Settembru, 2012 (JRM)); *C&F Building Contractors Limited vs Emanuel Farrugia* (25 t'Awwissu 2014); *Lombard Bank plc vs Dr Melvyn Mifsud et*(30 ta` April 2015 (LSO)); *Globalair Travel Ltd (C5893) vs Tomie McCarthy già Makita et* (2 ta' Jannar, 2016 (MH)); *JF Security and Consultancy Services Ltd (C 13768) vs Dipartiment tal-Kuntratti u Kullegg Malti tal-Arti, ix-Xjenza u t-Teknologija* (21 ta` Lulju 2016 (JZM)).

³ *Desmond Stanley Stewart vs Therese Galea Mangion*, (29 ta' Lulju 2005).

Għalhekk, hija l-fehma tal-Qorti li mhuwiex xieraq li tifli f'din il-proċedura l-meritu tal-kwestjonijiet li nqalgħu bejn il-partijiet u li wasslu għall-ħruġ tal-Mandat⁴

8. *F'rikors ta' din ix-xorta, “l-istħarriġ meħtieġ fi proċedura bħal din huwa marbut ma’ eżami x’aktarx formali tal-att li tiegħu qiegħed jintalab it-ħassir. Il-Qorti għandha tistħarreg li r-rekwiżiti mitluba mil-liġi għall-ħruġ tal-Mandat jidħru mill-att innifsu u li dan ma nħariġx b’mod abbużiv”.⁵ Ifisser b’daqstant illi f’din il-vesti, il-Qorti ma tistax tiddeċiedi min għandu u min ma għandux raġun (dak tagħmlu ma’ tmiem il-kawża), imma biss jekk kienx hemmx l-elementi mitluba mil-liġi – aktar ta’ natura formali minn xejn - għall-ħruġ tal-mandat.⁶*
9. *Mhux hekk biss però; it-talbiet tas-socjetà eżekutata jippekkaw ukoll fejn magħmula għall-iskopijiet tal-artikoli 836 (1) (b) u 836 (1) (f) tal-Kapitolu 12. Qiegħed jingħad hekk għaliex biex talba għal revoka taħt dawn is-subartikoli tirnexxi, min jagħmilha jeħtieġ juri illi minn mindu nħareġ il-mandat (f’dan il-każ fl-20 t’April 2017), sal-jum li fih qed issir din it-talba, ikunu nbiddlu ċ-ċirkostanzi abbażi ta’ liema l-mandat ġie orīginarjament milquġħ. Indikanti dan illi dawn l-listess subartikoli rispettivament jitkellmu fuq “...ma tkunx għadha fil-fatt teżisti”, u “jinżamm (...) ma huwiex aktar ...”. Evidenti in-neċessità tal-bdil fiċ-ċirkostanzi. Ara dwar dan: Dr Tonio Fenech noe vs Dr Patrick Spiteri et noe et (3 t’Awwissu 2001). Ingħad dwar is-subartikolu (f) illi biex dan jiswa bħala ġustifikazzjoni, jeħtieġ illi "...wara l-ħruġ tal-Mandat, tkun tbiddlet xi cirkostanza li minħabba fiha ma jkunx xieraq li l-listess Mandat jibqa’ (għal kollex jew in parti) fis-seħħ. Din it-tifxira toħroġ mill-kliem “jinżamm” u “aktar meħtieġ” li jinsabu fl-imsemmija dispożizzjoni, liema termini t-tnejn jimplikaw li dak li qabel kien jiġġustifika l-ħruġ u ż-żamma fis-seħħ tal-Mandat issa mgħadux il-każ’. Il-Qorti (diversement presjeduta) kompliet tiżviluppa l-argument fid-deċiżjoni*

⁴ Ara *C&F Building Contractors Limited vs Emanuel Farrugia* (545/14JRM – 25 t’Awwissu 2014)

⁵ Ibid.

⁶ *Francis Spiteri et vs Charles Darmanin et* provvediment mogħti mill-Prim’ Awla tal-Qorti Civili nhar il-25 ta’ Awwissu 2010 (JRM).

fl-ismijiet ta' Matthew Grech vs Welcome Auto Dealer Ltd et (24 ta' Novembru 2016), u komplet tfisser illi biex talba għal revoka ta' mandat taħt is-subartikolu (f) tkun tista' tintlaqa', "(e)fġettivament għandu jirrizulta lill-Qorti li kien hemm xi tibdil fic-cirkostanzi sabiex twassalha biex tiddeciedi li mandat li kien ragjonevoli ab initio, jew gustifikabbli, issa m'ghadux. Sabiex issir din l-analizi wieħed irid iqis jekk mid-data tal-hrug tal-mandat ghadhomx jissussistu l-kundizzjonijiet ghall-hrug tal-mandat."

10. *L-istess meta si tratta dwar is-subartikolu (b). Jgħid dan is-subartikolu illi tkun teżisti raġuni għar-revoka jekk "...waħda mill-ħtiġiet tal-ligi għall-ħrug tal-att kawtelatorju ma tkunx għadha fil-fatt teżisti. Ifisser b'daqstant illi hemm presunzjoni legali illi ġaladárba ħareġ il-mandat, il-ħtiġiet tal-ligi kienu kollha ježistu u huwa biss jekk dawn ma jkunux għadom filfatt ježistu illi talba bħal din tista' tintlaqa'.*
11. *Tul ir-rikors odjern, ma nġabets l-ebda indikazzjoni illi inbidlu xi cirkostanzi li jiġiġustifikaw revoka, u għalhekk ukoll, it-talba tar-rikorrenti f'dan is-sens ma tregħix, u ma tistax lanqas biss tibda biex tiġi ikkunsidrata. Ifisser b'daqstant illi fejn si tratta di talba taħt is-subartikoli (b) u (f), l-eżami ta' din l-Onorabbi Qorti f'din l-istanza jrid jieqaf hemmhekk.*

Il-Poloz ta' Assikurazzjoni⁷

12. *Bla ħsara għas-suespost, is-socjetà sekwestranti sejra tindirizza issa l-ilment tas-socjetà sekwestrata illi donnu t-talba għall-ħrug tal-mandat ta' sekwestru ma kienx f'lolu minħabba illi l-partijiet huma koperti b'polza ta' assigurazzjoni.*
13. *Dwar dan, jingħad bir-rispett illi l-eżistenza ta' poloz ta' assikurazzjoni (maħruġa minn u miżmuma f'iddejn kumpannija terza) ma toffri l-ebda garanzija għall-ħlas bl-istess mod kif jiġi joffri mandat ta' sekwestru kawtelatorju. Ma jistax wieħed jinsa illi mandat ta' sekwestru kontra soċjetà*

⁷ Din ir-raġuni enumerata bħala (b) fir-rikors tas-sekwestrati.

illi fi tmiem il-kawża, jista' jiġi miksub titolu eżekuttiv tagħti garanzija ta' esekutività enforzabbli bl-istess strument tal-mandat. Huwa minnu illi buon sens jirrikjedi illi sseħħi is-surroga marbuta mal-polza u jsir il-ħlas – però dan ma huwiex garantit li jsir anke ‘l-ghaliex il-ħlas b’surroga jiba’ dejjem fakoltattiv fuq il-kumpannija assigurattriċi u suġġett f’kull żmien għal eżami ta’ fatt, u čioe’ jekk l-assigurat osservax ad unguem il-kondizzjonieit tal-polza.

14. *Min-naħa l-oħra, lanqas hemm xi forma ta’ garanzija illi t-titolu eżekuttiv illi tista’ ġgib is-soċjetà eżekutanti kontra d-dirett responsabbi jiġi estiż ukoll kontra l-kumpannija ta’ assikurazzjoni. X’kien jiġri mbagħad kieku s-soċjetà eżekutanti ma ikkawtelatx ruħha u per eżempju (mhux qiegħed jingħad li għandu jsir hekk) l-kumpannija assiguratriċi tīgi meħlusa mit-talbiet tar-rikorrenti fil-kawża prinċipali? Għalhekk: x’tiswa għall-esponenti id-dikjarazzjoni tas-soċjetà sekwestrata illi hija koperta b’polza ta’ assigurazzjoni, jekk din ma toffri l-ebda garanzija għall-ħlas f’każ ta’ eżitu pozittiv tal-kawża intavolata minnha? X’tagħmel is-soċjetà sekwestranti jekk wara li tirbaħ il-kawża, is-soċjetà ta’ assigurazzjoni ma thallasx?*
15. *Min-naħa l-oħra, dwar l-assikurazzjoni li tkopri lis-soċjetà esponenti, il-fatt illi s-soċjetà esponenti hija assikurata ma ttiha l-ebda garanzija illi hija se titħallas tad-danni sofferti minnha. Barra minn hekk, x’inhu l-argument tas-soċjetà sekwestrata, li għax l-esponenti huma koperti b’polza ta’ assigurazzjoni, ma min hija tikkuntratta huwa għal kollex ħielsa minn kull responsabbiltà? Ir-responsabbiltà għad-danni kaġunati, hemm jew ma hemmx assigurazzjoni tibqa’ hemm – dan wara kollex in omaġġ tal-prinċipji bażiku provdut fil-liġi illi ksur ta’ kuntratt jew danni akwiljani jagħtu lok għal responsabbiltà fil-liġi fuq min ikun responsabbi għalihom.*
16. *Għalhekk, dan il-kweżit ma jagħmilx raġuni fil-liġi.*

Is-Somma Kawtelata⁸

⁸ Din ir-raġuni enumerata bħala (ċ) fir-rikors tas-sekwestrati.

17. *Jibda biex jingħad di prinċipju illi kif tajjeb qalet il-Qorti fid-digriet tagħha fl-ismijiet ta' **C&F Building Contractors Limited vs Emanuel Farrugia** (545/14JRM – 25 t'Awwissu 2014), fejn l-ilment huwa dwar l-ammont kawtelat, “biex ammont mitlub f'Mandat kawtelatorju jitqies bħala wieħed ‘eċċessiv’, irid jintwera li bejn il-jedd pretiz u l-ammont maħsul li jħares lejn dak il-jedd ikun hemm nuqqas ta' qbil lampanti li s-sens komun u ċ-ċirkostanzi tal-kaw ma jistgħux izewġu ma xulxin. Il-fatt li ammont mitlub f'Mandat kawtelatorju jkun jidher li hua xi ftit oħla minn dak li, mad-daqqa t'ghajnejn, jidher xieraq, ma jwassalx tabilfors għat-thassir tal-Mandat il jkun izda, l-izqed, għat-tnaqqis tal-ammont sekwestrat.” Ziedet tgħid illi “il-ligi ma titlob imkien li, biex jista’ jinhareg mandat kawtelatorju, ir-rikorrenti ifisser kif ikun mibni l-ammont minnu kawtelatat”.*
18. *Dwar is-somma ta' €125,521 imsemmija fir-rikors, jingħad illi kwalunkwe taħditiet li saru mas-soċjetajiet assikuratiċi saru **mingħajr preġudizzju**, in via di transazzjoni, u bl-intiżza illi l-partijiet jaslu għal ftehim li bih ikun kuntent kulħadd. Bl-ebda mod l-ammonti hemm diskussi ma jorbtu l-partijiet illi jitkolu dik is-somma biss f'kawża intavolata wara li t-transazzjoni ma sseħħix. Barra minn hekk, minn mindu saret il-claim sa ma nfethet il-kawża, id-danni żdiedu b'tali mod li jispjega id-diskrepanza bejn l-ammont klejmijat mal-insurance company u l-ammont mitlub biex jiġi kawtelat. Dan se jirriżulta waqt is-smiġħ tal-kawża mal-ingagg ta' periti tekniċi. Incidentalment, dwar dan il-punt, jaapplikaw il-prinċipji sottomessi preċedentement (u cioè illi l-Qorti ma tistax issa tiddeċiedi fuq il-meritu, fi stadju daqshekk bikri).*
19. *Dwar l-ammont ta' €61,000 imsemmi fir-rikors, jingħad illi dan l-ammont ma kienx wieħed pretiż mis-soċjetà sekwestranti, iż-żda wieħed magħmul għall-interess tas-soċjetà Mapfre Middlesea plc, li illum hja konvenuta fil-kawża. Huwa ovvju għaliex dan l-ammont huwa daqshekk baxx; l-enitħa li inkarigatu (Mapfra Middlesea plc) hija direttament interessata fih għaliex hija tista' finalment tispiċċa biex tkoll. Allura kellha kull interess li tbaxxi s-somma kemm jista' jkun. B'kull rispett jingħad illi ma tistax din l-Onorabbli Qorti tirrevoka mandat abbaži ta' “rapport”, preżentat minn u għall-interess ta'*

parti fil-kawża, mingħajr dan ir-rapport ma tkun sarulu d-debiti aċċertament u kontroeżamijiet lill-awtur tiegħi - dan definitivament se jsir tul it-trattazzjoni tal-proċedimentn prinċipali. Allaħares kellha Qorti tirrevoka mandat minħabba li parti f'kawża tiddikjara illi hija għandha thallas anqas – jekk tagħmel hekk, tkun qegħda tirrevoka mandat abbaži ta' rapport peritali ex-parti li qatt ma ġie eżaminat kif suppost. Qed jingħad hekk għaliex il-proċedura odjerna hija waħda **preliminari**, u li kif ingħad qabel, timponi għadd ta' limiti proċedurali. Dan kollu jingħad aktar u aktar dan meta meqjus illi dan l-ammont qiegħed jiġi kontestat bil-kbir, u l-fatt illi kienet proprja il-pretensjoni dwar dan l-ammont relattivamente mizeru illi temmet għal kollo id-diskussjonijiet bejn il-partijiet dwar ftehim bonarju. **Il-pretensjoni tas-socjetà sekwestranti hi dik li hi, u certament, il-fatt li haddieħor lest iħallas ħafna anqas ma tagħmilx ġustifikazzjoni għat-tħassir tal-mandat.** Barra minn hekk, kieku l-Qorti tagħmel hekk, tkun hija qegħda tidħol fil-meritu billi tabraċċja “rapport” ex-parti li l-parti l-oħra ma kellhiex opportunità teżamina bil-mezzi mogħtija mil-ligi.

Il-Ġustifikazzjoni tal-Mandat⁹

20. Dan jidher li kien argument marbut mal-bqija tal-argumenti, u għaldaqstant, japplikaw il-prinċipi diskussi digħi.

L-Effetti tal-Mandat¹⁰

21. Jiġi mtenni illi t-talba għall-mandat ta' sekwestru kienet neċċesarja. Jigifieri jekk l-argumenti tas-socjetà sekwestrata ma jiswewx għat-talbiet tagħha, jiswew biex tiġi sostanzjata it-talba għall-ħruġ tal-mandat tas-sekwestranti. Qiegħed jingħad hekk għaliex ġalad darba dan il-mandat kien tant devstandi għal-likwiditā tas-socjetà sekwestrata, **allura sewwa għamlet is-socjetà sekwestranti li prezentat il-mandat, għaliex b'hekk biss hija setgħet isserraħ rasha illi jekk tirbah il-kawza, hija tithallas.** Ir-rikorrenti ma

⁹ Din ir-raġuni enumerata bħala (b) fir-rikors tas-sekwestrati.

¹⁰ Din ir-raġuni enumerata bħala (e) fir-rikors tas-sekwestrati.

ressqet l-ebda argument dwar il-likwidità tagħha; għall-kuntrarju anzi, ammettiet in-nuqqas ta' likwidità tagħha, li weħidha, tagħmel il-hruġ tal-mandat wieħed ġustifikat!

22. *Min-naħa l-oħra, u mingħajr preġudizzju għal dan, l-istanti jħossu illi magħdud mal-premess, ikun bizzejjed li jagħmlu riferenza għal dak li tenniet il-Qorti fis-sentenza tagħha fl-ismijiet ta' **Blye Engineering Co Ltd vs Paolo Bonnici Ltd**, deċiża fis-7 ta'Lulju 2004:*

Huwa principju fundamentali illi min jezercita dritt li jispetta lili ma jistax jitqies li f'dan l-ezercizzju ikun responsabqli ghall-hsara li bhala konsegwenza jista' jbagħti haddiehor, in omagg ghall-massima "qui suo iure utitur, non videtur damnum facere", bil-konsegwenza li d-dritt għar-rikors ghall-protezzjoni tal-Qorti, huwa dritt li l-ezercizzju tieghu mic-cittadin m'għandu bl-ebda mod jigi mxekkel;

Tali abbuż jigi riskontrat biss fkazijiet eccezzjonali u dan kwazi dejjem fkazijiet ta' vessatorjeta' nascenti minn mala fede jew dolo jew almenu negligenza gravament kolpuza fejn min ikun adixxa lill-Qorti ghall-hruġ ta' tali mandat kawtelatorju ikun ibbaza fuq cirkostanzi manifesti nieqsa minn kull fondament kemm fil-fatt kif ukoll fid-dritt u b'hekk il-procedura promossa tirrizulta vessatorja. Izda apprezzament zbaljat tal-fatti u tal-konsegwenzi guridici derivanti mill-istess mhux bizzejjed sabiex tigi legittimata talba għad-danni mill-parti rebbieha fil-kawza.

23. *Čertament li f'dan il-mandat m'hemm l-ebda notorjetà; il-mandat magħmul mill-esponenti kien wieħed validu, ġust u meqjus, u li fuq kollox kellu jsir sabiex l-esponenti kemm jiista' jkun jikkawtelaw il-pretensjonijiet tagħhom mill-possibbli tberbiq (u l-konsegwenti insolvibilità) tal-eżekutati kif ukoll sabiex jevitaw kull tentattiv illi jiipstħu l-assi tagħhom bi preġudizzju għad-drittijiet tal-esponenti u dan in linea ma'dak li ġustament huwa dritt tagħhom skont il-Liġi.*

24. *Imbagħad, l-effetti tal-mandat huwa konsegwenza awtomatika u aċċettata għall-eżistenza tagħhom. L-iffriżar tal-kontijiet ma jista' qatt iservi ta' argument għat-tnejha tal-mandat għaliex huwa propru dak l-effett kawtelatorju aċċettat illi huwa jfittex li jikseb. Kif qalet il-Qorti fil-provvediment mogħti fit-2 ta' Jannar, 2016 fl-ismijiet ta' Globalair Travel Ltd (C5893) vs Tomie McCarthy già Makita et (MH) "Certament ghalkemm att kawtelatorju ma jistax jkun jew isir b'intenzjoni li jivvessa, pero xorta mhux intiz li jagħti pjacir!". Kompliet illi "Il-fatt li gie affettwat kont bankarju tagħha huwa konsegwenza logika u legali tal-mandat innifsu mhux ragħuni ta' l-ilment kif minnha mressaq", u allura, certament dawn l-effetti ma jagħml ix-raquni għat-tnejha tal-istess. Kienet filfatt il-Qorti stess illi identifikat l-iskop tal-mandat fil-provvediment tagħha mogħti fit-23 ta' Ottubru, 2007 fil-kawza fl-ismijiet Bartholomeo Bonett et vs George Borg et (JRM) "Ma jrid jintesa qatt li l-ghan tal-Mandat kawtelatorju huwa dak li "jiffriża" l-qagħda sakemm il-kwestjoni tiġi mistħarrġa kif għandu jkun fil-meritu".*

Konklużjoni

25. *Jingħad f'dan l-istadju illi fil-kawża ġjà aktar 'il fuq čitata,¹¹ il-Qorti sostniet illi "Il-htigiet li l-ligi procedurali titlob sabiex persuna tista' toħrog Mandat kawtelatorju huma li (a) jkollha pretensjoni ta' dritt kontra l-persuna li dwarha jinhareg il-mandat; (b) li ssir kawza li fiha tigi mistħarrga sewwasew dik il-pretensjoni ta' dritt, (c) li l-Mandat irid ikun iħares ir-rekwiziti mitluba mil-ligi dwar il-hrug tieghu u (d) li tali Mandat jinhareg u jigi esegwit taħt ir-responsabbilita' tal-persuna li tkun talbitu".¹² Tali rekwiżiti, fil-vertenza/i in-dizamina, ġew kollha sodisfatti, u għaldaqstant ma hemm l-ebda raġuni għaliex dan il-mandat għandu jkun rimoss. Għaldaqstant, in vista tal-premess, l-esponenti umilment jissottomettu 'lli għandu jkun evidenti għal din l-Onorabbi Qorti illi l-ħtigjiet rikjesti mil-Liġi għall-ħruġ tal-att kawtelatorju in kwistjoni filfatt jeżistu; teżisti ġustifikazzjoni prima facie għall-ħruġ tal-mandat odjern u huwa raġjonevoli illi dan jinżamm fis-siġġ. Wara kollox, huwa prinċipju mgħasses mil-Qrati tagħna illi l-mandati kawtelatorji qiegħdin hemm biex iservu ta' tarka għal min jipprettendi*

¹¹ Ibid. fn. 1

¹² Ibid.

li hu kreditur. (Emanuel Sammut et vs Josephine Sammut; Qorti Civili, Prim'Awla; deciza fil-5 ta' Gunju, 2003). Din it-tarka, fil-fehma umili tal-esponenti, ma għandhiex tkun skartata faċilment.

26. In konklużjoni, jingħad allura illi t-talba għall-ħruġ tal-mandat ġiet ġustament milquqha u jistħoqqilha tibqa' fis-seħħ. Min-naħha l-oħra, u b'ġabra ta' dak li digħà ingħad, f'kull kaž it-talba għar-revoka ma tistax tirnexxi. Dan għaliex:

- a. Fejn it-talba saret taħt is-subincizi (b) u (f), it-talba hija insostenibbli għaliex ma ngiebet l-ebda prova jew argument li kien hemm xi bdil fīċ-ċirkostanzi mid-data li inhareg il-mandat;*
- b. Fejn it-talba saret taħt is-subinciz (d), it-talba hija insostenibbli għaliex l-ammont mitluba huwa definitivament prima facie ġustifikat.*

27. Fl-gheluq l-esponenti tiġbed l-attenzjoni ta' din l-Onorabbli Qorti 'lli qabel ma gieakkordat il-mandat de quo, kuntrarjament għal dak li spiss wisq jiġri, kienet proprju din l-Onorabbli Qorti (diversament presjeduta) illi talbet dawk l-acċċertament kollha sabiex finalment akkordat it-talba għall-ħruġ tal-mandat premess. Wieħed ma jridx jinsa' għalhekk illi t-talba mressqa mill-eżekutati trid tittieħed fil-kuntest tal-fatt illi biex inhareg il-mandat odjern, l-eżekutanti gew assoġġettati għal skrutinju ferm u ferm akbar minn dak solitament aċċettat fil-prassi. Dan l-iskrutinju ma għandux jitwarrab faċilment.

Għaldaqstant, it-talbiet kollha tar-rikorrenti fir-rikors odjern għandhom jiġu michħuda, bl-ispejjeż kollha jmorru kontra l-eżekutati.

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat id-dokumenti ezebiti u l-atti kollha tal-kawza;

Semghet it-trattazzjoni tal-partijiet.

Ikkonsidrat;

Edward Anthony Schembri, direttur tas-socjeta sekwestrata, xehed illi kif kien semgha bil-kawza kien mar fuq is-sit u hemmhekk id-direttur tas-socjeta sekwestranta beda jsemmlu amonti kbar in linja ta' danni, u ghalhekk kien ghamel kuntatt mas-socjeta assikurattiva tas-socjeta sekwestrata, cioe Citadel Insurance, li kienet marret tagħmel spezzjoni fuq is-sit dakinahr stess. Qal illi r-rappresentanti ta' Citadel Insurance kienu qalulu li wasslu għal somma ta' €90,000. Xehed illi minhabba dan il-mandat gew frizati wkoll kontijiet li fihom s-socjeta sekwestrata qieghda biss bhala *joint venture*, u li għalhekk il-flus fihom m'humiex biss tas-socjeta sekwestrata izda wkoll ta' socjetajiet terzi.

In kontro-ezami xehed illi s-socjeta sekwestranta kienet inizjalment issenjalat is-somma ta' €80,000 bhala l-ammont ta' danni sofferti minnha. Qal ukoll illi d-danni prospettat minnu fir-rikors għar-revoka huma bbazati fuq assunzjoni li l-kawza bejn il-partijiet iddu ghaddejja circa tmien snin.

Lawrence Galea, direttur tas-socjeta sekwestranta, xehed illi s-socjeta sekwesrata kienet qed tagħmel xi xogħolijiet fit-triq fejn hemm il-proprijeta mikrija minnha, u kagħu ta' dawn ix-xogħolijiet is-socjeta ntimata soffriet danni li għalhekk wassalha sabiex tibda proceduri gudizzjarji kontra s-socjeta sekwestrata. Qal illi sal-llum il-gurnata, s-socjeta sekwestranta ma wasslet ghall-ebda konkluzjoni mas-socjeta tal-assikurazzjoni, ghalkemm saret offerta mill-Middlesea Insurance.

Ikkonsidrat;

It-talba odjerna tirrigwarda talba għar-revoka tal-mandat ta' sekwestru numru 1599/16 ai termini tal-artikolu 836 (1) (b), 836 (1) (d) u 836 (1) (f), kif ukoll ghall-imposizzjoni ta' garanzija kontra s-socjeta sekwestranta.

Illi l-**Artikolu 836 (1) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta** jipprovdi li:-

“836. (1) Mingħajr ebda preġudizzju għal kull jedd ieħor taħt dan il-Kodiċi jew kull ligi oħra, l-intimat li jkun inhareg att kawtelatorju

kontrih jista' jagħmel rikors lill-qorti li tkun ħarġet l-att kawtelatorju, jew inkella, jekk tkun saret kawża, jista' jagħmel rikors lill-qorti li tkun qegħda tittratta dik il-kawża li fih jitlob li l-att kawtelatorju jiġi revokat, sew għal kollox jew f'parti minnu, għal xi waħda minn dawn ir-raġunijiet li ġejjin:

- (a) *Omisses;*
- (b) *li wahda mill-htigijiet tal-ligi ghall-hrug tal-att kawtelatorju ma tkunx ghada fil-fatt tezisti;*
- (c) *Omisses;*
- (d) *jekk jintwera li l-ammont mitlub ma jkunx prima facie ġustifikat jew ikun eċċessiv; jew*
- (e) *Omisses*
- (f) *jekk jintwera li fis-ċirkostanzi ma jkunx raġonevoli li jinżamm fis-sehh l-att kawtelatorju jew parti minnu jew li dan l-att jew parti minnu muħwiex aktar meħtieg jew ġustifikabbli.”*

Qabel ma tezamina, l-kawzali fuq indikat, din il-Qorti sejra isemmi uhud mill-principji elementari illi fuqhom jissejsu kawzi dwar Revoka ta' Mandati Kawtelatorji.

Il-Qrati enuncjaw principji mportanti fir-rigward ta' kawzi dwar revoka ta' Mandati Kawtelatorji **fejn l-ezami li hija mistennija illi tagħmel il-Qorti huwa wieħed prima facie.** Illi fil-kawza fl-ismijiet “**Castelli Av. Carmelo noe vs Focal Maritime Services Ltd et**” tas-26 t'April 2002 per **Onor Imħallef Dr. G. Camilleri** intqal hekk:-

“*Skond l-artikolu 836 (d) u (f) tal-Kap 12 jista' jigi revokat jekk jintwera li l-ammont mitlub ma jkunx ‘prima facie’ gustifikat jew ikun eċċessiv jew jekk jintwera li fis-ċirkostanzi ma jkunx raġonevoli li jinżamm fis-sehh l-att kawtelatorju jew parti minnu muħwiex aktar meħtieg jew ġustifikabbli. L-ezami li trid tagħmel il-Qorti f'dan il-kuntest huwa wieħed ‘prima facie’.*”

Illi fid-digriet fl-ismijiet “**Joseph Camilleri et vs Anthony Gove’ et**” tal-10 ta’ Mejju 2001 per Onor Imhallef Dr. R. C. Pace , u “**Josephine Sammut vs Emanuel Sammut et**” tad-29 ta’ Novembru 2001 per Onor Imhallef Dr. R. C. Pace inghad ukoll:

“li mid-dispozizzjoni tal-istess Artikolu 836 jidher li l-unika ezami li trid tagħmel din il-Qorti huwa dak biss ta’ ‘prima facie’, u dan għaliex il-meritu kollu jigi nvestigat fil-kawza propja bejn il-partijiet, u għalhekk hemm limitazzjoni sinifikanti fl-ezami li trid tagħmel l-Qorti f’dan l-istadju, u dan tenut kont li hawn ‘si tratta’ dejjem ta’ procedura preliminari, li għad qed tistenna l-ezitu finali tal-kawza proprja.”

Hekk ukoll fid-decizjoni fl-ismijiet “**Tanya Chetcuti proprio et nomine vs Hugo Chetcuti**” tas- 27 ta’ Gunju 2002 per Onor Imhallef Dr. R. C. Pace inghad:-

“Illi fil-fatt jista’ jingħad li dak li trid tagħmel il-Qorti f’din il-procedura huwa biss sabiex tezamina ‘prima facie’ jekk min hareg il-mandat kellux pretensjoni legali ghall-istess, u dan indipendentement jekk tali pretensjoni hijiex fondata jew le, peress li dan l-ahhar ezami jifforma l-meritu tal-kawza, li din il-Qorti bil-procedura premessa, ovvjament għandha thalli fil-gudizzju tagħha, jew ta’ Qorti ohra, ghall-ezitu tal-kawza. (“P.J. Sutters Company Limited vs Concept Limited” – P.A. (RCP). 10 ta’ Mejju 2001; “Visa Investments Ltd vs Blye Engineering Co. Ltd” P.A. (RCP) 7 ta’ Frar 2001)”

Vide ukoll (“**Yorkie Clothing Industry Ltd**” u “**Calleja Cremona Dr. Lilian**” – tat-30 ta’ Mejju 2002 per Onor Imhallef Dr. R. C. Pace) kif ukoll “**John Zarb vs Port Cottonera Ltd**” tas-16 ta’ Settembru 2002 per Onor Imhallef Dr. T. Mallia).

Ikkonsidrat:

B’referenza ghall-ewwel kawzali u cioe’ dik mahsuba f’artikolu 836(1)(b), kif jirrizulta mid-

decizjoni fl-ismijiet **Desmond Stanley Stewart vs Therese Mangion Galea**¹³, il-htigiet li l-ligi procedurali titlob sabiex persuna tottjeni l-hrug ta' Mandat Kawtelatorju huma: (a) li jkollha pretensjoni ta' dritt kontra l-persuna li dwarha jinhareg il-mandat; (b) li ssir kawza li fiha tigi mistharrga sewwasew dik il-pretensjoni ta' dritt; (c) li l-Mandat irid ikun ihares ir-rekwiziti mitluba mil-ligi dwar il-hrug tieghu; u (d) li tali Mandat jinhareg u jigi esegwit taht ir-responsabbiltà tal-persuna li tkun talbitu.

Jirrizulta, u mhux kontestat, illi s-socjeta sekwestranta soffriet danni wara xi xogholijiet li ghamlet is-socjeta sekwestrata, ghalkemm is-socjeta sekwestrata qed tikkontesta r-responsabbilita tagħha ghall-akkadut. M'huwiex kontestat ukoll illi s-socjeta sekwestranta diga avvanzat din il-pretensjoni tagħha permezz ta' proceduri gudizzjarji għad-danni. Il-Qorti tqis illi ma jirrizultax illi l-mandat impunjat ma jharisx ir-rekwiziti procedurali mitluba mill-ligi ghall-hrug tieghu, u l-ebda prova dwar dan filfatt ma giet imressqa quddiem il-Qorti. Għalhekk il-Qorti hija tal-fehma illi din il-kawzali għar-revoka m'hijiex applikabbi fil-kaz odjern.

Is-socjeta sekwestrata talbet ukoll illi l-mandat in kwistjoni jigi rrevokat ai termini tal-artikolu 836 (1)(d) u (f) tal-Kapitolo 12 tal-Ligijiet ta' Malta. F'dan ir-rigward, kif gie osservat fid-decizjoni fl-ismijiet **Therese Mangion Galea v. Desmond Stanley Stewart**¹⁴, il-kejl li għandu jittieħed biex jitqies it-thassir ta' Mandat Kawtelatorju taht din il-kawzali [l-Artikolu 836 (1)(d)] huwa wieħed li jorbot il-kawzali ta' l-istess Mandat mal-kreditu msemmi fih. Dan ifisser li l-Qorti għandha tistħarreg fl-ewwel lok jekk jirrizultax mad-daqqa t'ghajnej li r-rikorrent ezekutant għandu bazi ta' pretensjoni (dak li f'oqsma ohra ta' dritt jissejjah il-'fumus juris' tal-pretensjoni dedotta), u fit-tieni lok jekk wasalx biex 'jillikwida' tali pretensjoni f'somma li taqbel ma' l-ammont minnu mahluf fil-Mandat. Wieħed m'għandu qatt jinsa li f'dan il-kuntest, il-Qorti trid tkun gwidata mill-principju li d-dritt ghall-azzjoni għad-dar idher daqstant siewi li huwa dritt li persuna thares l-interessi tagħha fil-milja tagħhom sakemm il-jedd sostantiv lilha kontestat jigi definit minn Qorti.

¹³ Deciza min din il-Qorti diversament presjeduta fid-29 ta' Lulju 2005 per Imhallef Dr. J.R.Micallef.

¹⁴ Ibid.

Il-Qorti tqis illi filfatt jirrizulta *prima facie* li s-socjeta sekwestranta għandha bazi ta' pretensjoni. Dan tant illi m'huiwex kontestat illi wara x-xogħolijiet li saru mis-socjeta sekwestrata, s-socjeta sekwestranta soffriet ingress ta' ilma fil-proprija mikrija minnha, li kkawza d-danni li għalihom is-socjeta sekwestranta qed tagħmel reklam. Kwistjonijiet dwar jekk is-socjeta sekwestrata hijiex ezonerata mir-responsabbilita għaliex is-socjeta sekwestranta allegatament ma kienetx hadet il-prekwazjonijiet necessarji biex tipprevjeni tali ingress ta' ilma certament ma jistghux jigu mistharrga minn din il-Qorti, għaliex dawn jirrigwardaw il-meritu tal-kawza, u għalhekk imorru oltre l-iskop tal-ezami de quo.

Fir-rigward tal-ammont, il-Qorti tibda biex tirrileva illi mir-rapport ta' Middlesea Insurance pprezentat mis-socjeta sekwestrata, s-socjeta sekwestranta għamlet *claim* għal mijha u hamsa u ghoxrin elf ewro (€125,000); Middlesea Insurance wasslet għas-somma ta' circa wieħed u sittin elf ewro (€61,000); filwaqt illi Citadel Insurance, skont ix-xhieda tad-direttur tas-socjeta sekwestrata, kienet lesta li thallas lis-socjeta sekwestranta s-somma ta' disghin elf ewro (€90,000).

Inoltre, il-Qorti rat it-tnaqqis li wettqet is-socjeta assikurattiva minhabba ammonti reklamati mis-socjeta sekwestranta illi skontha m'humiex koperti mill-polza ta' assikurazzjoni, - ciee' €36,000 minn €56,635 is-somma relatata mal-prodotti li gew dannegjati anke biex jitnaqqas il-profit margin ta' 40%; is-somma ta' €19,059, għaliex ir-rikostruzzjoni ta' hwejjeg dannegjati skontha hija 'consequential loss' li allura mhux kopert bil-polza; it-tnaqqis fir-raw materials u tnaqqis tas-somma ta' €500 bhala excess.

Il-Qorti tagħraf illi minkejja dan it-tnaqqis, is-socjeta' assikurattiva kienet lesta illi toffri s-somma ta' wieħed u sittin elf ewro (€61,000) hlas għas-saldo. Illi għalhekk mill-claim ta' mijha u hamsa u ghoxrin elf ewro (€125,000) magħmula mis-socjeta rikorrenti għandu almenu jitnaqqas is-somma l-aktar konservattiva ciee' dik ta' wieħed u sittin elf ewro (€61,000):- (€125,000 - €61,000 = €64,000). Għaldaqstant il-Qorti tqis li s-somma ta' erbgha u sittin elf ewro (€64,000) hija s-somma li tibqa' "skoperta" mill-kawtela.

Illi pero jirrizulta li tliet kontijiet bankarji, milquta minn dan is-sekwestru, m'humiex proprijeta esklussiva tas-socjeta sekwestrata u ciee:

1. Il-kont bin-numru BOV 40023419256 li huwa intestat ukoll f'isem Bonici Bros Ltd;

2. Il-kont bin-numru BOV 40024424525 li huwa intestat ukoll f'isem Bonnici Bros Services Ltd u Polidano Brothers Ltd; u
3. Il-kont bin-numru BOV 4024562209 li huwa wkoll intestat f'isem Schembri Barbros Ltd.

Ergo dawn il-kontijiet m'ghandhomx ikunu suggetti ghal dan il-mandat, galadarba, jikkontjenu flejjes li jappartjenu lil terzi.

Għalhekk din il-Qorti hija tal-fehma illi l-Mandat ta' Sekwestru 611/2014 fl-ismijiet premessi, għandu jigi revokat in kwantu għat-tlett akkoni bankarji fuq indikati waqt illi għandu jitnaqqas il-ghaliex huwa eccessiv, u cioe' is-somma ta' mijha u hamsa u għoxrin elf ewro (€125,000) għandha tigi redotta għal dik ta' erbgha u sittin elf ewro (€64,000).

Is-socjeta sekwestrata għamlet ukoll talba sabiex il-Qorti timponi garanzija fuq is-socjeta sekwestranta ghaliex qed isofri danni minhabba l-mandat in kwistjoni.

Kif ingħad fis-sentenza **Zarb vs Port Cottonera Limited** deciza fit-18 ta' Settembru 2002:

“[i]l-principju assodat mill-gurisprudenza lokali hija li ezercizzju ta' dritt ma jista' qatt iwassal għar-responsabbilta' għad-danni, sakemm dak id-dritt ma jkunx abbuzat u jkun ezercitat fil-limiti permessibili mil-ligi.”

Intqal ukoll fis-sentenza fl-ismijiet **Darmanin vs Cachia et** deciza fil-31 ta' Lulju 2007 illi:

“...minbarra dan il-ligi trid ukoll li lill-Qorti tintwera “kawża ġusta” biex twassalha tqiegħed fuq il-parti eżekutanti ta' Mandat kawtelatorju l-piż li toffri garanzija tajba. Il-fatt waħdu li jkun inhareġ il-Mandat ma jitqiesx bhala “kawża ġusta” għall-finijiet ta' dan l-artikolu. Lanqas ma jidher li huwa bizzżejjed biex jikkostitwixxi “kawża ġusta” għall-finijiet tal-artikolu 838A il-fatt li persuna li kontriha jkun inhareġ Mandat kawtelatorju tkun qegħda ġgarrab

danni minhabba dak il-Mandat. Irid ikun hemm raġunijiet oħrajn, iżjed serji u impellenti, li jwasslu lill-Qorti tagħti dik is-sanzjoni, x'aktarx imsejsin fuq il-htija kif imfissra fl-artikoli 1031 u 1032 tal-Kodiċi Ċivili.”

Il-Qorti tqis illi fil-kaz in ezami ma ntwerietx kawza gusta ghall-imposizzjoni tal-garanzija il-ghaliex ma tressqux ragunijiet serji u impellanti illi jinducu lil din il-Qorti tordna is-sanzjonijiet mitluba u dana il-ghaliex minkejja illi l-mandat kien eccessiv ma jidhirx illi dan sar b'xi malizja u b'abbuz tal-proceduri legali.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddiecedi billi tilqa limitatament it-talbiet tas-socjeta sekwestrata, b'dan illi tirrevoka l-Mandat ta' Sekwestru 611/2017 fl-ismijiet premessi fil-konfront tal-kontijiet bankarji segamenti:

1. Il-kont BOV numru 40023419256;
2. Il-kont BOV numru 40024424525;
3. Il-kont BOV numru 40024562209.

U tirrevoka parzjalment il-Mandat ta' Sekwestru 611/2017 fl-ismijiet premessi billi tirriducieh ghall-erbgha u sittin elf ewro (€64,000).

Il-Qorti tqis illi jkun gust u għaqli fic-cirkostanzi li l-ispejjeż jigu divizi bejn il-partijiet.

Moqrija.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

**Lorraine Dalli
Deputat Registratur**